

X. Sambandsþing Samiðnar

Kjaramál

Guðfinnur Þór Newman, framkvæmdastjóri

2. júní 2022

Um mig

- Háskóli Íslands, bsc. viðskiptafræði (*fjármál & endurskoðun*)
- Próf í verðbréfamiðlun (HR)
- Samband íslenskra sveitarfélaga, lögfræði- og kjarasvið- fimm ár
- Reykjavíkurborg, skrifstofa borgarhagfræðings, tölfræði og greining- tíu ár
- BHM, afleysing í eitt ár
- Kjarafélag viðskiptafræðinga og hagfræðinga, 2018- 2022
- Kjarasamningsvinna frá árinu 2000

Komandi kjarasamningsvetur

- Áhrif heimsfaraldurs COVID- 19 í rénum
- Mikil óbein áhrif stríðs í Evrópu

- Kjarasamningar á almenna markaðnum lausir 1. nóvember 2022
- Gera má ráð fyrir snúnum kjarasamningum

- **Hvað ávannst í síðustu kjarasamningum?**
- Stytting vinnuvikunnar
- Taxtabreytingar
- Hagvaxtarauki
- Vaxtalækkunir og skattalækkunir
- **Hvað var síðra?**
- Lágar nafnlaunahækkunir í formi krónutöluhækkanna
- Ríkið hefur ekki enn efnt veigamikil ákvæði sem samið var um í tengslum við síðustu kjarasamninga

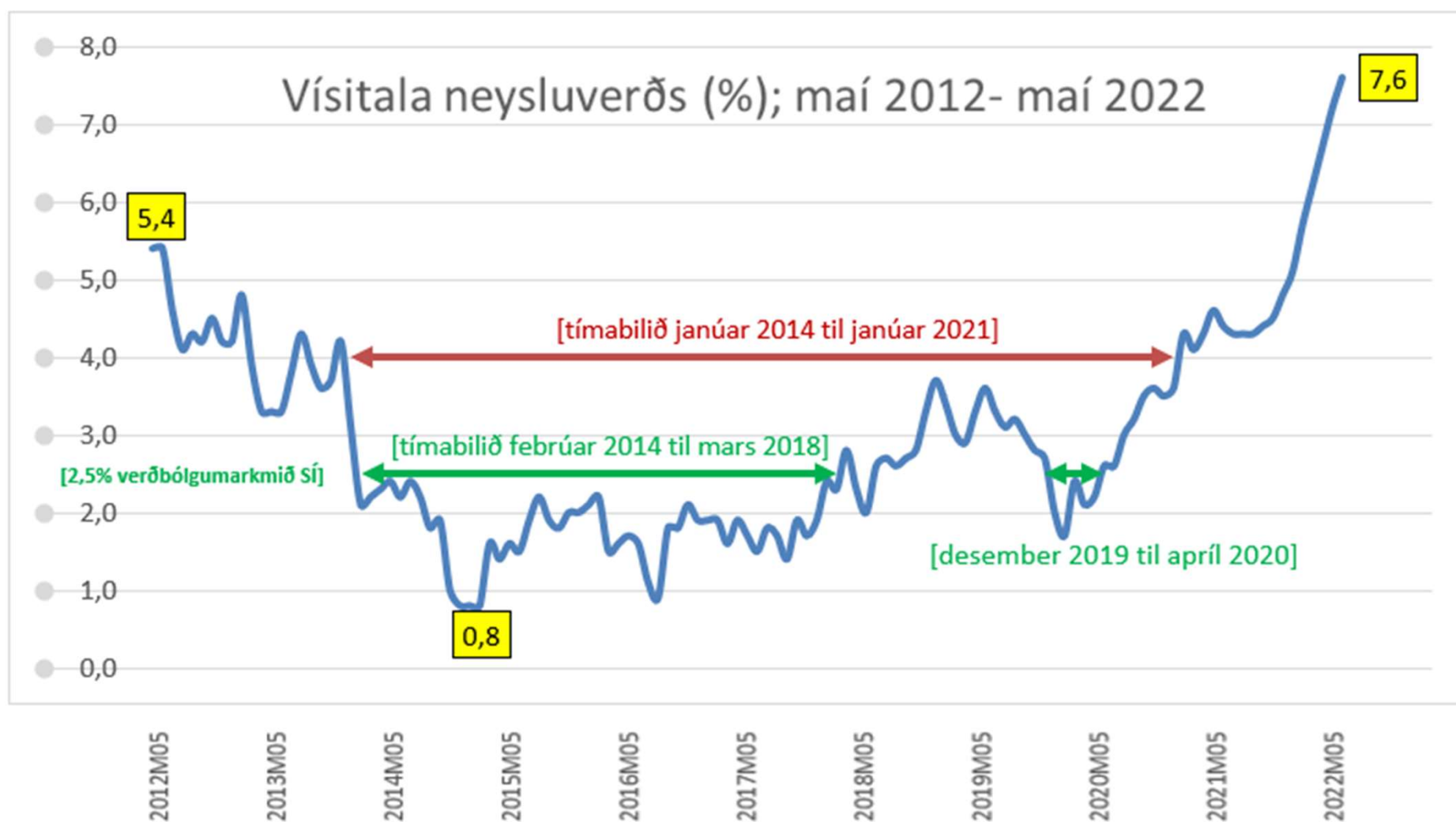
Íslenskt hagkerfi

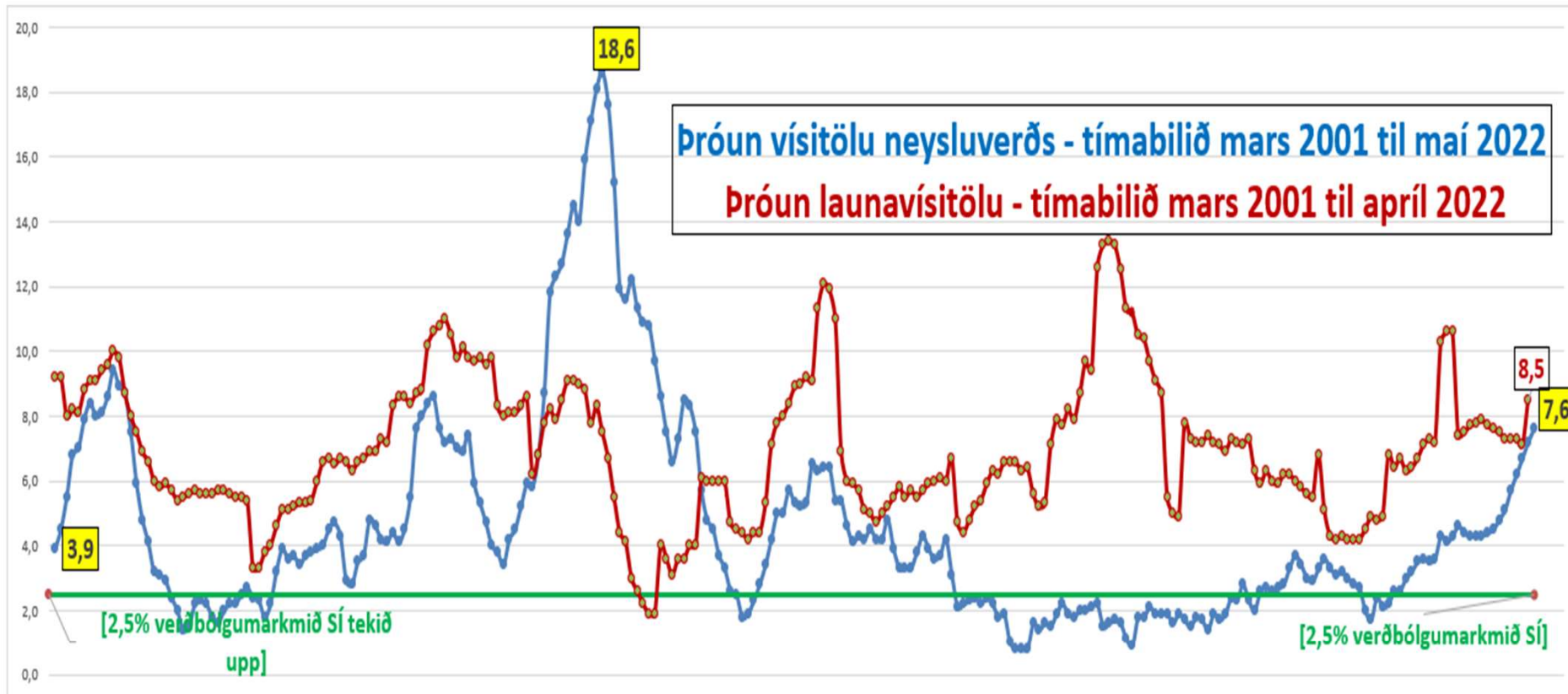
Birtir yfir að hluta

- Hagvöxtur á fyrstu þremur mánuðum ársins 8,6%
- Sterk staða margra atvinnugreina
- Stóriðja
- Sjávarútvegur
- Ferðaþjónustan að rétta hratt úr kútnum- fjölgun ferðamanna
- Atvinnuleysi hefur lækkað hratt
- Atvinnuleysi var 10,4% (11,5%) í apríl 2021 og lækkaði í 4,5% í apríl 2022

Engu að síður....

- Verðbólgan mælist nú 7,6%
- Þróun húsnæðisverðs helsti drifkraftur verðbólgu síðustu ára
- Hagstjórnaraðgerðir ríkisstjórnar og Seðlabankans hafa skilað sér í sögulegri hækkun íbúðaverðs
- Áframhaldandi verðbólguþrýstingur- verðbólguvæntingar
- Hækkandi vextir, stýrivextir hafa hækkað úr 0,75% í 3,75% á einu ári
- Hækkandi vöruverð, 13,3% á tveggja ára tímabili
- Hækkandi orkuverð, 40% hækkun frá byrjun árs
- Hækkun á gjaldskrá, sbr. gríðarleg hækkun fasteignaskatta (20%)
- Ábyrgð opinberra aðila?

2001M03 2002M01 2003M01 2004M01 2005M01 2006M01 2007M01 2008M01 2009M01 2010M01 2011M01 2012M01 2013M01 2014M01 2015M01 2016M01 2017M01 2018M01 2019M01 2020M01 2021M01 2022M01 2022M05

**Kjara- og viðhorfskannanir
aðildarfélaga Samiðnar**

Á hvað viltu leggja mesta áherslu í komandi kjaraviðræðum?

Hversu mikla eða litla áherslu telur þú að leggja eigi á eftirfarandi þætti ef samið verður við ríkisstjórn um velferðarmál?

Hvað finnst þér að ætti að leggja mesta áherslu á varðandi styttingu vinnuvikunnar og betri líðan í vinnu?

26%

Samræma virkan vinnutíma á milli markaða

25%

Átak í heilsuefningu til að koma í veg fyrir kulnun í starfi

25%

Skil milli vinnu og einkalífs, réttur til aftengingar verði virtur

24%

Aukinn verði sveigjanleiki á vinnutíma með takmörkun á viðveruskyldu

Aðaláherslur félagsmanna (í mikilvægisröð)

Kaupmáttur launa í forgang & að kauptaxtar iðnaðarmanna endurspegli markaðslaun

Prósentuhækkun og fjölgun taxta (ekki krónutöluhækkanir)

Yfirvinna verði að einum taxta og yfirvinna 1 falli út (ekki lægri en yv2)

Samningsbundin ávinnsla réttinda fylgi starfsmanni er skipt er um starfsvettvang

Að nýr samningur taki gildi frá þeim degi er sá gamli rennur út

Laga framkvæmd á vinnutímastyttingu með samræmingu að 157,08 (lágmark)

Áherslur varðandi launahækkkanir við gerð næstu kjarasamninga?

3,43

Leggja áherslu á aukinn kaupmátt launa

2,80

Auka ráðstöfunartekjur heimilanna

2,70

Leggja áherslu á lága verðbólgu

2,21

Leggja áherslu á lága vexti

2,15

Hækka öll laun með almennri hækkun

1,70

Hækka lágmarkslaun sérstaklega

Hvað á að leggja mesta áherslu á að laga í kjarasamningum?

Næstu skref og áherslur

Tengsl við aðildarfélögin 12

- Samiðn byggir á sterkum grunni sem telur tæplega 3 áratugi
- Samiðn er sterkt merki (lógó)
- Mikilvægt að sækja aðildarfélögin 12 heim og eiga virkt samtal við starfsfólk þeirra

- Að stilla saman strengi

Kjaramálaráðstefna og undirbúningur kjaraviðræðna

- Kjarasamningar framundan
- Undirbúningur kjaraviðræðna
- Rýna bókanir og sjá hvar vinna við þær standa
- Meta hvort/hvaða þættir sem lúta að stjórnvöldum hafa ekki gengið eftir
- Gera mælingar/launagreiningar á tölfræðigögnum
- Skoða eldri kröfugerðir
- Stilla saman strengi á kjaramálaráðstefnu og móta sameiginlega kröfugerð Samiðnar í samráði við aðildarfélögin
- Undirbúningur er hafinn en meiri kraftur verður settur í vinnuna á næstu vikum með rýningu kjarasamninga
- **N.B. Nauðsynlegt að setja saman þéttan réttindapakka**

Næstu skref og áherslur
Úrvinnsla gagna

Söfnun gagna og úrvinnsla

- Hvar er Samiðn statt m.t.t. aðgengis að gögnum?
- ASÍ hefur þjónustað Samiðn með gögnum o.fl.
- Starfsfólk ASÍ er boðið og búið til að aðstoða okkur
- En hvernig getur Samiðn gert betur?
- Getum við sjálf stundað kjararannsóknir?

Framtíðarsýn fyrir Samiðn- Launagreining

Launapróun félagsfólks

Launapróun ólíkra greina- atvinnugreinaflokkan

Meðaltöl

Miðgildi

Framtíðarsýn fyrir Samiðn- tölfræðivinnsla

Félagatal aðildarfélaga

Kvörðun og hreinsun gagna

Heildarlaun félagsmanna

Vísitala heildarlauna

Samanburður við launavísitölu Hagstofu Íslands

Kynjaskipting

Framtíðarsýn fyrir Samiðn- tölfræðivinnsla

Almenni vinnumarkaðurinn

Ríki

Reykjavíkurborg

Samband íslenskra sveitarfélaga

Sérsamningar